

Stichting Faunabeheereenheid Limburg
XXX
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND

Ons kenmerk DOC-00472717
Bijlage(n) 2

Maastricht 2 juni 2023
Verzonden 2 juni 2023

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Besluit aanvraag ontheffingen spreeuw 2023 op basis van het Faunabeheerplan Limburg 2020-2026

Geachte bestuur,

Op 14 maart 2023, aangevuld op 29 maart 2023, ontvingen wij uw verzoek om op basis van het door u opgestelde, en door ons college goedgekeurde Faunabeheerplan 2020-2026, een tweetal ontheffingen te verlenen voor beheer & schadebestrijding in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). Uw aanvraag is ingediend voor een vijftal telers van blauwe bessen, te weten Blankwater Blauwe Bessen, Driessen Blueberries B.V., Fruitbedrijf Gielens B.V., XXX en XXX Blauwe Bessen. In onze brief d.d. 1 mei 2023 hebben wij om een nadere onderbouwing gevraagd voor twee van de vijf telers. In reactie op onze brief hebben wij een aanvullende onderbouwing ontvangen op 8, 9, 17 en 23 mei 2023.

Op 10 mei 2023 ontvingen wij een aanvullende aanvraag voor ontheffingen voor Sil Moonen / Dubeco BV en XXX Ten aanzien van drie blauwe bessentelers zijn we tot de conclusie gekomen dat de aanvraag compleet is. Onderhavig besluit ziet op dat deel van de aanvraag die compleet is, namelijk voor de volgende blauwe bessentelers: Blankwater Blauwe Bessen, Driessen Blueberries B.V. en XXX Blauwe Bessen.

Met betrekking tot de Spreeuw, verzoekt u ons een tweetal ontheffingen te verlenen, namelijk:

- 1) Ontheffing "Aan verjaging ondersteunend afschot" i.v.m. schade aan de teelt van blauwe bessen; en
- 2) Ontheffing "Vangen en verplaatsen" i.v.m. schade aan de teelt van blauwe bessen.

Met betrekking tot "aan verjaging ondersteunend afschot", verzoekt u ons ontheffing te verlenen voor:

- het opzettelijk doden van in het wild levende spreeuwen; het doden van spreeuwen met een hagelgeweer 1 uur vóór zonsopgang en 1 uur na zonsondergang.

Daarvoor wilt u gebruik maken van de volgende middelen: een hagelgeweer, al dan niet voorzien van een laserpointer, lokmiddelen (imitatielokvogel, lokfluit), jachtvogels (havik, slechtvalk, woestijnbuizerd) en honden (niet zijnde lange honden).

Met betrekking tot het “vangen en verplaatsen”, verzoekt u ons ontheffing te verlenen voor:

- het opzettelijk vangen van in het wild levende spreeuwen;
- het vangen of doden van in het wild levende spreeuwen met middelen genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Vogelrichtlijn (vangkooien);
- het zich buiten gebouwen bevinden met middelen of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, voor het vangen of doden van spreeuwen (vangkooien).

Daarvoor wilt u gebruikmaken van de volgende middelen: vangkooien in combinatie met in gevangenschap gefokte en geringde lokvogels/lokspreeuwen. Tevens wenst u middelen in te zetten voor het vervoeren van in de vangkooi gevangen spreeuwen.

Hieronder worden de overwegingen beschreven die aan de ontheffing verlening ten grondslag liggen.

Overwegingen

1. Algemeen

Op basis van artikel 3.12, eerste lid, van de Wnb vindt het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht plaats overeenkomstig het faunabeheerplan. Het faunabeheerplan heeft de goedkeuring van gedeputeerde staten van de provincie waarin de faunabeheereenheid werkzaam is (artikel 3.12, zevende lid, van de Wnb). Op 8 december 2020 heeft ons college het door u opgestelde Faunabeheerplan 2020 - 2026 goedgekeurd. In het faunabeheerplan wordt aangegeven voor welke soorten duurzaam beheer en schadepreventie noodzakelijk wordt geacht en welke uitzonderingen op het beschermingsregime van de betreffende soorten nodig zijn om schade te voorkomen, te beperken of te bestrijden. De gegevens van de spreeuw zijn beschreven in hoofdstuk 7.14 van het Faunabeheerplan 2020-2026.

2. Verboden

De spreeuw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, en valt daarmee onder de bescherming van §3.1 van de Wnb.

Ontheffing “aan verjaging ondersteunend afschot”

Op grond van artikel 3.1, eerste lid, van de Wnb is het verboden de spreeuw opzettelijk te doden. Daarnaast is het gebruik van een geweer met een laserpointer verboden op grond van artikel 3.26, tweede lid, onder a en c, van de Wnb jo. artikel 3.13, vierde lid, van het Bnb. Tenslotte is het verboden om van het geweer gebruik te maken ter uitoefening van de ontheffing vóór zonsopgang en na zonsondergang (artikel 3.26, tweede lid, onder a, van de Wnb jo. artikel 3.16, eerste lid, onder a, van het Bnb).

Ontheffing voor “vangen en verplaatsen”

Op grond van artikel 3.1, eerste lid Wnb is het verboden de spreeuw opzettelijk te vangen. Indien het vangen of doden van de spreeuw bij of krachtens de Wnb is toegestaan, is het verboden deze vogels te vangen of te doden met middelen, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, van de Vogelrichtlijn (artikel 3.4, eerste lid, sub a, onder 1, van de Wnb).

Het gaat in dit geval om het middel vangkooi. Het is tevens verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij AMvB aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen zullen worden gebruikt voor het doden of vangen van dieren (artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb jo. artikel 3.10, aanhef en onder e van het Besluit natuurbescherming (hierna: Bnb)). Ook dit ziet op de vangkooi.

3. Ontheffingsmogelijkheden

Voor zowel “aan verjaging ondersteunend afschot” als het “vangen en verplaatsen” geldt dat ons college op grond van artikel 3.17, eerste lid, sub a, onder 3 jo. tweede lid jo. artikel 3.3, eerste, vierde en vijfde lid, van de Wnb aan u een ontheffing kan verlenen van het verbod op het opzettelijk doden of vangen van spreeuwen die schade veroorzaken aan de teelt van blauwe bessen.

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.17, eerste en tweede lid jo. artikel 3.3, lid 1, van de Wnb kan uitsluitend worden verleend indien:

- a. er geen andere bevredigende oplossing bestaat (artikel 3.3, lid 4, onder a van de Wnb);
- b. zij nodig is: ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen (artikel 3.3, lid 4 sub b onder 3 van de Wnb);
- c. de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.3, lid 4 onder c van de Wnb).

Daarnaast gelden voor de twee ontheffingen nog een aantal separate ontheffingsmogelijkheden.

Ontheffing “aan verjaging ondersteunend afschot”

Ons college kan gelet op het bepaalde in artikel 3.26, derde lid, van de Wnb ontheffing verlenen van de genoemde verboden c.q. beperkingen die gelet op de Wnb en het Bnb gelden ten aanzien van het gebruikmaken van het geweer.

Ontheffing “vangen en verplaatsen”

Bij het gebruik van middelen voor het vangen en doden van dieren, kan ons college gelet op artikel 3.25, vierde lid, onder a, van de Wnb ontheffing van het genoemde verbod in artikel 3.24, tweede lid, van de Wnb verlenen. Met betrekking tot het gebruik van middelen, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, van de Vogelrichtlijn, kan ons college op grond van artikel 3.4, tweede lid, van de Wnb ontheffing verlenen. Ten aanzien hiervan dient dezelfde toets te worden doorlopen zoals hiervoor is vermeld met betrekking tot artikel 3.3, eerste en vierde lid, van de Wnb, voor zover dit ziet op het gebruik van de vangkooi.

Gelet op artikel 3.2, zesde lid jo. artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb is in dit specifieke geval geen ontheffing nodig voor het onder zich hebben of vervoeren van vogels. Immers, gevangen spreeuwen zijn gevangen op basis van onderhavige ontheffing en zullen vervolgens op een andere plek weer worden vrijgelaten.

4. Toetsing verbod op 1) Aan verjaging ondersteunend afschot; en 2) Vangen & verplaatsen

a) *Geen andere bevredigende oplossing*

Er worden in de Faunaschade PreventieKit voor zangvogels preventieve maatregelen opgesomd die de grondgebruiker kan inzetten om schade te voorkomen of te beperken. Het gaat hierbij onder meer om de inzet van akoestische middelen, afdekking, beheer, visuele middelen. In de aanvraag is door de blauwe bessentelers gemotiveerd welke akoestische en visuele middelen zij hebben toegepast en wat het effect van deze middelen is geweest. Uit deze motivering is gebleken dat zij onder meer vogelafweerpistool, knalapparaat, Scary man, vliegers en linten hebben ingezet. Het effect van deze middelen was slechts kortdurend. Hieruit volgt dat de spreeuwen wennen aan de preventieve maatregelen waardoor de werking van deze middelen afneemt.

De preventieve maatregel afscherming c.q. overnetten is een effectieve maatregel om vogels te weren en daarmee schade aan gewassen te voorkomen. Uit één van de bijlages bij de aanvraag om de ontheffingen blijkt echter dat deze maatregel planologisch gezien niet mogelijk is voor de drie blauwe bessentelers waarop onderhavig besluit ziet. Deze bijlage bevat namelijk drie schrijvens van de gemeenten Horst aan de Maas en Roermond (de plantages van twee telers zijn gelegen binnen de gemeente Horst aan de Maas en de plantage van de andere teler binnen de gemeente Roermond). De gemeente Horst aan de Maas heeft, voor twee blauwe bessentelers afzonderlijk (XXX en XXX), schriftelijk laten weten in principe geen medewerking te verlenen aan het overnetten van de percelen die schade kunnen oplopen door spreeuwen. Het ingediende verzoek hiervoor van deze twee telers uit Melderslo is niet in overeenstemming met het bestemmingsplan, de beleidsnotitie Teeltondersteunende Voorzieningen (TOV), de gemeentelijke structuurvisie, het Regionaal ruimtelijk kwaliteitskader en de landschapsanalyse Horst aan de Maas. De gemeente geeft aan dat de schaalgrootte van de gevraagde vogelnetten en de hoogte (van 5 meter) leiden tot een te grote impact op de omgevingskwaliteit/landschapskwaliteit, waardoor de gemeente niet wil meewerken aan een procedure om deze vogelnetten mogelijk te maken. Ook de gemeente Roermond heeft schriftelijk laten weten, ten aanzien van bessenteler Blankwater, dat het gelet op de hoge landschappelijke waarde van het gebied, waar de betreffende plantage deel van uitmaakt, overnetten niet is toegestaan en dat het uiterst ongewenst is om over de hele plantage vogelnetten te plaatsen. De gemeente vraagt de betreffende teler om een andere oplossing te vinden voor de spreeuwen vraat. Gelet op deze brieven is het planologisch gezien niet mogelijk om de plantages van de drie betreffende bessentelers te overnetten. Hierbij wordt opgemerkt dat de gemeenten – op aangeven van de bessentelers – zijn uitgegaan van een vorm van overnetting waarbij het mogelijk is om gebruik te kunnen maken van machinale oogst. Daarbij wordt uitgegaan van een hoogte van minimaal 5 meter om vrije toegang voor de plukmachines te hebben (hoge netten). U heeft in uw aanvullende aanvraag vermeld dat lagere netten vanwege de bestaande spuitmachines niet mogelijk zijn.

Ook beheer is een van de preventieve maatregelen zoals genoemd in de preventiekit BIJ12. Hieronder vallen de inzet van de vangkooi en afschot ter ondersteuning van verjaging. In dit kader is in 2008 een proef gestart om spreeuwen te vangen met een vangkooi en daarna minimaal 30 kilometer naar het zuiden te verplaatsen en daar weer levend los te laten. Het doel hierbij is om groepsvorming van jonge spreeuwen boven het gewas, en daarmee schade, vroegtijdig te voorkomen en om het afschot verder naar beneden te krijgen gelet op de dalende populatietrend. Dit is succesvol gebleken¹.

¹ Zie Faunabeheerplan 2020-2026 pagina 212: Bakker, A. & Van Noorden, B. (2011 en 2013)

Spreeuwen zijn zeer slimme dieren. Het regelmatig wisselen van diverse werende middelen is dan ook noodzakelijk, evenals het plegen van ondersteunend afschot, omdat anders snel de afschrikkende werking verdwijnt. In een project² is de werkzaamheid van vangen en verplaatsen van Spreeuwen in relatie tot beperking van de schade in blauwe bessenteelten onderzocht en zeer werkzaam gebleken. Verwacht wordt dat een combinatie van preventieve middelen, afschot en vangen en verplaatsen de schade door Spreeuwen aan gewassen in Limburg zal beperken en/of voorkomen.

Om belangrijke gewasschade te voorkomen hebben we derhalve alle maatregelen (preventieve maatregelen en de aangevraagde ontheffingen) in combinatie met elkaar nodig om tot een goed beheer te komen. Separate maatregelen zijn onvoldoende effectief gebleken om gewasschade te voorkomen.

De ontheffingen “aan verjaging ondersteunend afschot” en “vangen en verplaatsen” zijn derhalve enkel inzetbaar als andere preventieve middelen / methoden onvoldoende werken. Daartoe zijn in beide ontheffingen voorschriften opgenomen.

Om de omvang van de schade aan de gewassen zodanig te beperken dat de derving van inkomsten voor de telers minimaal is, is een combinatie van preventieve middelen, waaronder aan verjaging ondersteunend afschot en vangen en verplaatsen nodig om de schade door spreeuwen aan de gewassen voldoende te beperken en/of te voorkomen.

b) Voldaan aan wettelijk belang “belangrijke schade aan gewassen”

In 2021 zijn er op kosten van de provincie Limburg taxatierapporten opgesteld door een onafhankelijk taxatiebureau (via BIJ12). Hieruit kwam naar voren dat bij zeven bedrijven (à 113,42 ha) in totaal voor € 1.028.524,50 aan schade getaxeerd is bij de teelt van blauwe bessen. Als naar het opbrengstverlies wordt gekeken dan varieert de schade per hectare tussen circa € 5.600 en € 7.800. Gezien de omvang van de verschillende bedrijven en de naar rato van bedrijfsgrootte geleden schade in het jaar 2021, kunnen wij concluderen dat Spreeuwen in seizoen 2021 belangrijke schade aan blauwe bessen hebben veroorzaakt in de periode dat de bessen afrijpen en er veel jonge spreeuwen aanwezig zijn. Hieruit volgt dat er wordt voldaan aan het wettelijk belang “belangrijke schade aan gewassen”, waarbij nog wordt opgemerkt dat dreigende schade al voldoende is.

c) Geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding

In Nederland komt de spreeuw jaarrond voor. De dieren worden vooral waargenomen in de omgeving van graslanden en fruitteelt. Hoewel de soort nog steeds algemeen is, wordt zowel in heel Nederland als in Limburg een afnemende trend van de broedpopulatie Spreeuwen waargenomen.

De staat van instandhouding van de spreeuw als broedvogel in Nederland wordt door SOVON geclassificeerd als zeer ongunstig³. Landelijk wordt de broedpopulatie spreeuwen geschat op 400.000 tot 700.000 broedparen. De totale landelijke afname van de populatie spreeuw van 1998 tot 2019 bedroeg

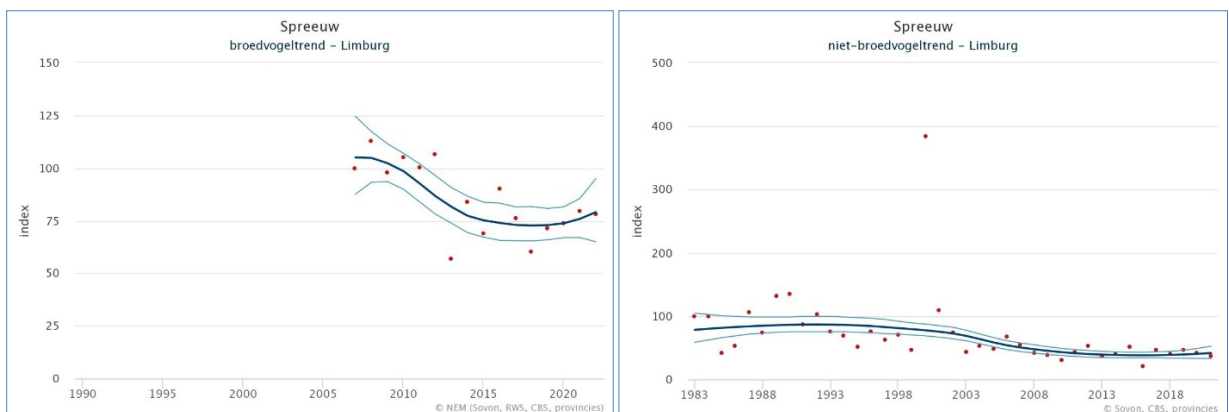
² Zie Faunabeheerplan 2020-2026 pagina 212: Bakker, A. & Van Noorden, B. (2011 en 2013)

³ <https://www.sovon.nl/nl/soort/15820>

33%⁴. In Limburg werd de populatie in de periode 2018-2020 geschat op 17.200-30.100 paren. Op basis hiervan wordt de Limburgse broedvogelpopulatie anno 2019 ingeschat op 14.500⁵ broedparen (21.500 broedparen – 33%).

Limburgse gegevens

Deze bovenstaande grafiek (links) is gebaseerd op het Meetnet Broedvogels (BMP). Weergegeven is de jaarlijkse index broedvogelpopulatie (rode punten) en de trendlijn (donker gekleurde lijn). Uit deze gegevens blijkt dat er vanaf 2007 een significante afname van minder dan 5% per jaar is en dat de aantallen de laatste 12 jaar niet significant veranderen.

De bovenstaande grafiek (rechts) is gebaseerd op het Punt Transect Tellingen project (PTT). Weergegeven is de jaarlijkse index van de winterpopulatie in december (rode punten), de trendlijn (donker gekleurde lijn) en het 95% betrouwbaarheidsinterval. Vanaf 1983 is er een significante afname, minder dan 5% per jaar en de laatste 12 jaar is er geen significante aantalsverandering.

Uit bovenstaande gegevens blijkt dat de staat van instandhouding ongunstig is, maar dat de populatie spreeuwen de laatste jaren (2020) stabiel is in Limburg. In Nederland is de laatste 12 jaar een significante toename van de populatie spreeuwen met <5% per jaar (+).

Een ontheffing kan slechts worden verleend, als de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Een ontheffing van de verbodsbepaling kan worden verstrekt voor exemplaren van een soort die niet in een gunstige staat van instandhouding verkeert onder de voorwaarde dat “naar behoren is vastgesteld dat zij de ongunstige staat van instandhouding van deze populaties niet kunnen verslechteren of niet kunnen verhinderen dat deze in een gunstige staat van instandhouding worden hersteld”.⁶ In onderhavig besluit wordt aangesloten bij het 1%-criterium, ook wel het ORNIS-criterium of de 1%-mortaliteitsnorm genoemd.

Deze norm houdt in dat ervan wordt uitgegaan dat de staat van instandhouding niet verslechtert als de

⁴ <https://www.sovon.nl/nl/soort/15820>

⁵ Boek: Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht. Hustings F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols en P. Voskamp, 2006

⁶ Zie uitspraak van HvJEU van 14 juni 2007 (ECLI:EU:C:2006:752) en de bijbehorende Conclusie van AG Kokott.

extra sterfte niet hoger is dan 1% van de jaarlijkse natuurlijke sterfte van de relevante populatie van de desbetreffende soort. Uit de rechtspraak blijkt verder dat de 1%-norm ook kan worden toegepast bij populaties die reeds in een ongunstige staat van instandhouding verkeren.

In de afgelopen jaren zijn ervaringen opgedaan met het vangen en verplaatsen en ter ondersteuning inzetten van afschot. Gemiddeld zijn er in de periode 2015 t/m 2020 door de inzet van het geweer op basis van de ontheffing 321 jonge spreeuwen per jaar gedood, en zijn er gemiddeld 96 spreeuwen gestorven bij het vangen en verplaatsen. In totaal gemiddeld 417 spreeuwen per jaar. Hieronder in de tabel is het overzicht opgenomen.

							Gemiddeld
Aantal Spreeuwen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Gedood (geweer of jachtvogel)	1666	137	87	30	7	1	321
Gevangen met vangkooi en verplaatst	919	2053	846	693	1414	801	1121
<i>Dood na vangen of verplaatsen</i>	<i>37</i>	<i>134</i>	<i>117</i>	<i>77</i>	<i>145</i>	<i>65</i>	96
<i>Percentage</i>	<i>4%</i>	<i>7%</i>	<i>14%</i>	<i>11%</i>	<i>10%</i>	<i>8%</i>	9 %

Elk broedpaar (14.500 in Limburg) produceert gemiddeld vijf jongen, verdeeld over twee broedsels. Dat betekent dat er in Limburg gemiddeld elk jaar 72.500 jonge spreeuwen uitvliegen. Het aantal broedparen in Limburg is redelijk stabiel⁷⁸. Kortom, de aanwas van spreeuwen in Limburg bestaat al jaren uit ongeveer 72.500 spreeuwen per jaar. Dat betekent ook dat 72.500 spreeuwen sterven (de natuurlijke mortaliteit), anders zou de populatie groeien. Hiervan werden er jaarlijks gemiddeld 417 met de inzet van de ontheffingen gedood (incl. spreeuwen die stierven na vangen en verplaatsen), zijnde 0,58% van de totale populatiesterfte van spreeuwen in Limburg.

Conform het ORNIS-criterium zou 1%-sterfte op basis van de onderhavige ontheffingen op deze populatie niet van invloed zijn op de staat van instandhouding, zijnde 725 spreeuwen. In tegenstelling tot hetgeen is aangevraagd kan het ORNIS-criterium niet per ontheffing gehanteerd worden. Dit betekent dat het ORNIS-criterium voor beide ontheffingen tezamen van toepassing is. Op basis van onderhavige ontheffingen tezamen mogen ter voorkoming van (dreigende) schade maximaal op jaarbasis 725 spreeuwen worden gedood worden dan wel sterven na vangen en verplaatsen binnen provincie Limburg. Doordat het aantal gedode spreeuwen op basis van de eerder verleende ontheffingen, onder de 1% van de jaarlijkse natuurlijke sterfte van de soort ligt, concludeert ons college dat een effect op de staat van instandhouding van de betrokken populatie is uitgesloten. Om te waarborgen dat het aantal te doden spreeuwen in de toekomst onder de 1%-norm blijft, wordt in de voorwaarden van de ontheffingen een maximaal aantal van 725 te doden spreeuwen opgenomen. De 1%-norm geldt echter, in tegenstelling tot uw aanvraag, niet per ontheffing, maar voor beide ontheffingen gezamenlijk vanwege het cumulatieve effect. Dit wordt bewaakt door een quotum te zetten op de verplichte registratie van alle dode dieren. Zodra dit quotum bijna bereikt is wordt de ontheffing stopgezet. Daarmee komt de staat van instandhouding van de spreeuw niet in het geding, ook al is die zeer ongunstig.

⁷ <https://www.sovon.nl/nl/soort/15820>

⁸ <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15820/?prov=LI>

5. Toetsing gebruik middelen en methoden voor het vangen of doden van spreeuwen inclusief geweer

Hierna worden de door u aangevraagde middelen en methoden per ontheffing beschreven.

Ontheffing “aan verjaging ondersteunend afschot”

Hagelgeweer al dan niet voorzien van laserpointer

De inzet van een hagelgeweer al dan niet voorzien van een laserpointer is toegestaan tot maximaal 100 meter van het bessenperceel, vanwege het doel van de maatregel (deze ondersteuning verjaging is tot 100 meter van het perceel effectief). Het geweer mag alleen worden ingezet door jachtaktehouders die ter plekke gerechtigd zijn het geweer te gebruiken. Het geweer kan ingezet worden om spreeuwen te doden/verjagen van bessen in de gevoelige periode zijnde 1 mei tot en met 31 oktober (oogstseizoen). Dit mag alle dagen in de week vanaf 1 uur voor zonsopgang tot 1 uur na zonsondergang zodat de uitvoerder van de ontheffing een goede positie kan innemen of verlaten, zonder dat hij opgemerkt worden door de spreeuwen.

Lokmiddelen (imitatielokvogel, lokfluit)

Met de inzet van lokmiddelen kan de verjaging zich meer richten op groepen spreeuwen en is daarmee efficiënter.

Jachtvogels (havik, slechtvalk, woestijnbuizerd).

De inzet van jachtvogels door personen die in het bezit zijn van een valkeniersakte, kan worden ingezet om plaatselijk spreeuwen te verjagen. Het voordeel is dat met deze inzet een groter oppervlak kan worden bereikt dan alle andere preventieve middelen.

Honden (niet zijnde lange honden)

Honden kunnen spreeuwen verjagen en geschoten spreeuwen ophalen.

Ontheffing “vangen en verplaatsen”

Vangkooien in combinatie met in gevangenschap gefokte en geringde lokvogels/lokspreeuwen

Een vangkooi wordt op een bessenperceel geplaatst of tot maximaal 500 meter van het (schade)perceel om de spreeuwen niet extra te lokken naar de kwetsbare bessen. Met een afdoende onderbouwing kan na instemming van de behandelend provinciaal ambtenaar hiervan worden afgeweken, en derhalve een grotere afstand dan 500 meter worden toegestaan. Bijvoorbeeld een vangkooi op 600 meter tussen twee bessenpercelen in, zodat voor beide percelen effectief spreeuwen gevangen kunnen worden.

De vangkooi kan ingezet worden in de periode dat blauwe bessen schadegevoelig zijn namelijk van 15 mei tot en met 31 oktober (of tot einde oogst indien dat eerder valt). Dit mag alle dagen in de week, 24 uur per dag inclusief zon- en feestdagen omdat onbekend is wanneer spreeuwen zullen invallen op een bessenperceel. Tevens wordt met het wegvangen van de jonge spreeuwen zwermvorming boven de bessenvelden tegengegaan. Dit voorkomt een aanzuigende werking van spreeuwen uit de regio. Een vangkooi, met een gefokte levende lokvogel, is op dit moment de enige manier om grote aantallen spreeuwen effectief te vangen met het doel om ze te verplaatsen.

Het gebruik en constructie van de vangkooi dienen te voldoen aan de richtlijnen opgenomen in het Faunabeheerplan 2020-2026 onder de bijlagen 7.14-1 tot en met 7.14-4.

Een professioneel dierschadebedrijf dient de gevangen spreeuwen minimaal één keer per week uit de kooien weg te halen en te verplaatsen. De grondgebruiker verleent hiervoor toestemming bij het in gebruik nemen van deze ontheffing. Het dierschadebedrijf dient bij het wegvangen en verplaatsen het aanvangen, gemerkte (geringde) en losgelaten dieren te noteren en deze door te geven aan de hiervoor aangewezen provinciale ambtenaar. De gevangen spreeuwen dienen, na voorzien te zijn van een merkteken (ring van het vogeltrekstation), in zuidelijke richting op minimaal 30 kilometer van de vangplekken te worden losgelaten. Uit praktijkproeven blijkt dat deze spreeuwen dan niet terugkomen. Bij het gebruik van een vangkooi mag uitsluitend gebruik worden gemaakt van lokspreeuwen die in gevangenschap zijn gefokt en geringd.

Algemeen

Toegestaan is minimaal 1 vangkooi per blauwe bessen teler, aangevuld met maximaal één kooi per elke 18 ha blauwe bes, tot een maximum van 20 operationele spreeuwen vangkooien in geheel Limburg. De genoemde telers dienen het gebruik van een vangkooi te melden bij de ontheffinghouder, Stichting Faunabeheereenheid Limburg. Indien in enig seizoen het maximum aantal van 20 operationele kooien niet bereikt wordt volgens de verdeelmethode van 1 per teler en 1 extra per elke 18 hectare blauwe bes, dan kan het aantal nog niet benutte operationele kooien verdeeld worden over de telers welke al van deze ontheffing gebruik maken. Indien later in het seizoen zich nieuwe blauwe bessen telers melden, dan komt deze extra toewijzing weer te vervallen en wordt de mogelijkheid tot het inzetten van een vangkooi toebedeeld aan de nieuwe aanvrager. Om stress voor in de kooi aanwezige vogels te minimaliseren is het gebruik van het geweer of akoestische en visuele middelen verboden binnen 100 meter van de vangkooi.

Besluit

Gelet op het voorgaande, wordt volgens ons college voldaan aan de voorwaarden zoals opgenomen in de hierboven aangehaalde natuurwet- en regelgeving.

Wij verlenen u derhalve de volgende twee ontheffingen.

Ontheffing “Aan verjaging ondersteunend afschot”:

- het opzettelijk doden van in het wild levende spreeuwen;
- het doden van spreeuwen met een hagelgeweer 1 uur vóór zonsopgang en 1 uur na zonsondergang.

Daarvoor worden de volgende middelen toegestaan: een hagelgeweer, al dan niet voorzien van een laserpointer, lokmiddelen (imitatielokvogel, lokfluit), jachtvogels (havik, slechtvalk, woestijnbuizerd) en honden (niet zijnde lange honden).

Ontheffing “vangen en verplaatsen”

- het opzettelijk vangen van in het wild levende spreeuwen;
- het vangen of doden van in het wild levende spreeuwen met middelen genoemd in bijlage IV, onder a, bij de Vogelrichtlijn (vangkooien);
- het zich buiten gebouwen bevinden met middelen of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen, voor het vangen of doden van spreeuwen (vangkooien).

Daarvoor worden de volgende middelen toegestaan: vangkooien in combinatie met in gevangenschap gefokte en geringde lokvogels/lokspreeuwen.

Beide ontheffingen zijn uitsluitend inzetbaar ten behoeve van de aangevraagde percelen van de telers Driessen Blueberries B.V., XXX Blauwe Bessen en Blankwater Blauwe Bessen, zoals vastgelegd in de bijlagen bij de ontheffingen (2023-01 en 2023-02 spreekw). Dit ter voorkoming of beperking van (dreigende) schade de teelt van blauwe bessen door spreekw.

Beide ontheffingen worden verleend tot en met 31 december 2026. Voor wat betreft de ontheffing “aan verjaging ondersteunend afschot” geldt dat deze jaarlijks ingezet mag worden van 1 mei tot en met 31 oktober (of tot einde oogst indien dat eerder valt), vanaf 1 uur vóór zonsopgang tot 1 uur na zonsondergang op alle dagen van de week inclusief zon- en feestdagen. De ontheffing “vangen en verplaatsen” mag jaarlijks worden ingezet van 15 mei tot en met 31 oktober (of tot einde oogst indien dat eerder valt), gedurende het gehele etmaal (24/7) op alle dagen van de week inclusief zon- en feestdagen. De ontheffingen treft u in de bijlagen aan.

Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde Staten van Limburg, Algehele Juridische Zaken, team Rechtsbescherming, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl.

Naast het indienen van uw bezwaarschrift per post is ook de elektronische weg opengesteld. U dient dan gebruik te maken van een daartoe ontwikkeld webformulier. Aan het webformulier is een DigiD-module (voor particulieren) dan wel eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) gekoppeld zodat u het bezwaarschrift digitaal kunt ondertekenen. Op deze wijze wordt onder andere gewaarborgd dat het elektronisch verkeer op een betrouwbare en vertrouwelijke manier plaatsvindt. De webformulieren zijn geplaatst op de website van de Provincie Limburg en te raadplegen via www.limburg.nl/loket/producten-diensten/@606/bezwaar-beslissing/ onder ‘Hoe dient u uw bezwaar in?’

De directe link naar de DigiD-module (voor particulieren) is:
formulieren.limburg.nl/provincielimburg/Bezwaar_Indienen_D

De directe link naar de eHerkenning-module (voor ondernemers en organisaties, ingeschreven bij de Kamer van Koophandel) is: formulieren.limburg.nl/provincielimburg/Bezwaar_Indienen_eH

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij:

De Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Roermond, Sector Bestuursrecht,
Postbus 950, 6040 AZ Roermond. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.rechtspraak.nl.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

C.B.H.P. Deben-Erens
clustermanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Team Vergunningen